

BİLGE KUTAD ANLATIYOR

# BÖRÜ YÜRÜYÜŞÜ

BİR KURT SÜRÜSÜNÜN MACERALARI



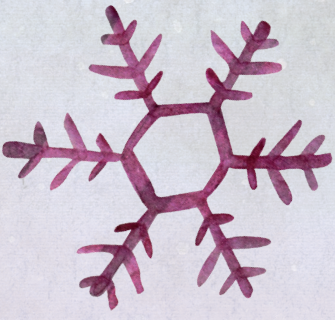
PEDAGOG GÜLŞEN ÜNÜVAR

Resimleyen: Kübra Ceylan



Bilge Kutad Masalları'ndaki isimleri, Kutadgu Bilig ve Dîvânu Lugâti't-Türk eserlerinde bize aktaran Yusuf Has Hacib'e ve Kaşgarlı Mahmud'a minnet ve şükranlarımızla...





## MASALDAN EVVEL

Bir kar tanesi süzülerek düştü yere ve yuvarlanıp büyüdü, büyüdü, büyüdü... Koskoca bir dağ oldu ve eteklerinde ırmakları sürüdü. Çatırdadı, kırıldı buzlar ve bir masal çıkageldi suların içinden. “Merhaba” dedi, “Bilge Kutad’ım ben!” Altın değerinde öğütler ekledi her cümlesine. Hak, adalet bir de töre koymuştu nakışlı heybesine. Bütün çocukların kapısını tek tek çaldı. Çünkü onlara diyecek sözleri vardı. Bir sıçrayışta heybeden çıkıverdi Sak Börü. Arkasından diğerleri... Sadece kurtlardan oluşuyordu bu sürü. Üç değil, beş değil, tam yedi dağ aşacaklardı. Karların içinde onları bekleyen bir serüvene varacaklardı.

Heybenin içindeki diğer kahramanlar mı? Onlar da merhaba diyecekler sana. Ama sonraki masallarda...

Okuyan her güzel yürek kut bulsun. Gezdiği tüm dağlarda kurt izi arayan Ayşe ÜNÜVAR’a armağan olsun.



## BÖRÜ YÜRÜYÜŞÜ

Yedi dağın ardında, tam yedi kahraman kurt yaşardı.  
Börü derlerdi adlarına, namı yedi **düveli** aşardı.

Kuz Dağı'nın **sarp** yamaçlarında yedi iklim geçerci.  
Yedi ırmağın yedisinden de yedi kurt su içerci.

Kuz Dağı'nın yamaçlarına kar düşeli çok olmuştu. Havalar iyiden iyiye soğumuş, hayvanların çoğu yuvasına çekilmişti. Tamır Irmağı'nın sesi nicedir duyulmuyordu. Üzeri kalın bir buz tabakasıyla kaplı olduğu için dümdüz bir yolu andırıyordu.

Irmağın üzerinden tek sıra hâlinde yürüyen börüler, iyice susamış ve acıkmıştı. Günlerdir, hatta haftalardır karınlarına yiyecek namına hiçbir şey girmemişti. Oldukça dayanıklı hayvanlardı bu kurtlar ancak **sabırları ve takatleri** tükenmek üzereydi.

**Düvel:** Devletler.

**Sarp:** Dik, çıkılması ve geçilmesi güç yer.

**Takat:** Bir şeyi yapabilme gücü.





“Anne! çok yorulдум.” dedi Börçe.

Sürünün en küçük yavru kurtlarından biriydi Börçe. Bembeyaz tüyleri, çakır gözleriyle sürünün gözdesiydi o. Alnının tam ortasında akıtması vardı.

“Biliyorum Börçe ama güçlü olmalısın.” dedi anne kurt.

Tıpkı yavrusu gibi onun da bembeyaz tüyleri vardı. Sürüdeki tek beyaz, yetişkin kurttu Ak Börü.



**Akıtma:** Hayvanların, özellikle atların alınlarında bulunan ve burunlarına doğru uzanan beyaz leke.





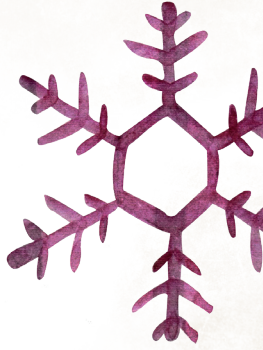
“Annee! Çok acıktım.” dedi bu kez de yavru kurt.

“Biraz daha sabır evlat.”

Açlık, nereye kadar ertelenebilirdi?

Demir tırnaklı, kartal bakışlı **Sak Börü**; sürünün lideriydi. Aralarındaki en cesur, en gözü kara, en iri yarı olan erkek kurttu o. Orta yaşlı, dinç ve uzun bacaklıydı. Gri renkteki tüyleri gümüş kadar parlaktı. **Gerdanını** saran siyah tüyden bir halkası vardı. Gözlerinin ve kulaklarının etrafını çepeçevre saran beyazlık, onu sürünün diğer üyelerinden ayıran en belirgin özellikti.

“Ama anne!” diye huzursuzlandı Börçe.



**Gerdan:** Vücudun omuzlarla baş arasında kalan ön bölümü.



Diğer yavrular da ona katıldı. Anne kurdun gözleri, liderlerini aradı. İşte oradaydı, en arkada:

“Bak.” dedi yavrusuna, “Sak Börü bu işe bir çözüm bulacaktır mutlaka.”

“Gerçekten mi?” diyerek çakır gözlerini kocaman açıp sürünün arkasındaki liderlerine baktı Börçe.

“Evet, gerçekten! Her zaman her yerde doğru kararlar alır ve doğru yorumlarda bulunur o. Sürüsünü hiçbir zaman tehlikeye atmaz, tedbirini önceden alır ve canı pahasına da olsa bizi savunur.”





Yavru kurt, henüz yeni öğreniyordu sürünün düzenini. Ne de olsa ilk yürüyüşüydü bu. **İlk defa toplulukla birlikte ava çıkıyordu.** Annesini soru yağmuruna tuttu:

“Peki neden en arkadan geliyor anne?”

“Çünkü o, sürümüzün lideri: demir tırnaklı, kartal bakışlı **Sak Börü!** Gözünü dört açıp etrafı izler. Herhangi bir saldırıya karşı daima tetiktedir. Tek sıra hâlinde ilerleyen sürüyü **kolağan eder.**”

Çakır gözlü Börçe ile birlikte diğer yavru kurtlar da dikkatle dinliyorlardı anne kurdu. Bunlar çok önemli bilgilerdi ne de olsa.



• **Kolağan etmek:** Çevrede olup biteni anlamak amacıyla dolaşmak.

“Sürünün en önündeki kurtlar, ihtiyar olanlar ağır ve emin adımlarla ilerler.” diye anlatmaya devam etti anne kurt.

“Ya onların arkasındakiler? Şu kulakları dik, kuyrukları iri olanlar?”

Börçe'nin bu sorusuyla tüm yavrular, hemen önlerinde yürüyen güçlü kuvvetli kurtları merakla süzdü.

“Onlar savaşçı kurtlar, herhangi bir saldırıda ilk olarak onlar atılır öne.”

